

Független Magyarország

Egy szám
200
Korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefonszám: 184

Felelős szerkesztő:
FODOR KÁROLY
Helyettes szerkesztő:
JEGESS JÓZSEF

Előfizetési árak:

Egy hóra — — — 5000 K
Negyedévre — — — 15000 K

Egy szám
200
Korona

Szomorú emléket

idézett fel az októbristák vacsorája minden emberben, de különösen bennünk, vidékiekben, akik az október „diadalmát” forradalomból csak annyit tudunk, hogy megszabadult az országban minden gonosz indulat, romokban hevert tekintély, fejelet és közbiztonság. M. Baján az októberi forradalom „zabadságából” csak annyit tudunk, hogy az eddig bujkáló Huszonegyestek és Csosák egyszerre a nap hősei lettek, hogy a rend felbomlásától nyitán mertek kilépni a napfényre és dicsekedéssel merészkedtek beszélni az éjszakai „hósterrekről.” Csak szomorú, nagyon szomorú emlékek fűzik az ország napját 1918 év októberéhez. És éppen ezek a szomorú emlékek, amelyek még fűszent ének, teszik még inkább ellenszenvesse azokat, akik az október emlékére tartott vacsorán feledezték hajótállból: mut. Mert reméltük, halott az az október amelyet az évcsora felatart támasztani. Az a vacsora azonban jött arra, hogy az októberért lelesteülőkől külön válasza azokat, akik nem akartak még egy olyan november második éjszakát látni, mint amelyen ezt a híres október 31-ét követte. Nem kívánunk még egy olyan réves éjszakát, amelyen teljesen felbontott az élet és vagyon biztonság. Az októberi lelkesükdől teljesen eltávolodtak azok, akik jogbiztonságot, egyenlőséget és szabadságot, nem pedig szabadságot akarunk. Azzal az októberi vacsorával egy csejt érték. Olyan célt, amin nem törekedtek: Hogy az igaz demokrácia katonai teljesen elfordultak tőlük. Tisztult a helyzet és a liberális elharcosai most már teljesen elszigeteltek magukról azokat, akik a belső adósságokat.

Feszült a helyzet Jugoszlávia és Bulgária között.

Belgrád. A jugoszláv katonai attasé ellen elkövetett merénylet ügyében a szófiai megbízott jegyzéket nyújtott át a bolgár kormánynak, melyben kijelenti, hogy a jugoszláv katonai delegáció bántalmazása miatt nagy az elkeseredés az egész országban és ezért azt követelik, hogy a bolgár kormány a szófiai jugoszláv követ előtt mentse ki magát és fejezze ki sajnálkozását a megtörténtek miatt. A jugoszláv kormány követelése a következők:

A bolgár hadügyminiszter személyesen fejezze ki sajnálkozását a jugoszláv követ előtt. Kétszázötven bolgár katona tisztelegjen a jugoszláv zászló előtt. A tetteket a bolgár kormány kinyomoztassa és kiszolgáltatja. Az ügyet a hágai döntőbíró elé terjesztik. Az első három pont teljesítésére 48 órai határidőt állapít meg a jegyzék, melynek záradéka az, hogy a jövőben minden hasonló incidensért a jugoszláv kormány Bulgáriát teszi felelőssé.

Német jegyzék a francia kormánynak.

Párizs. A német ügyvivőt utasították, hogy tiltakozó jegyzéket nyújtson a francia kormánynak, melyben hiteles adatokkal ismeresse a rajnai szeparatisták és a megszálló hatóságok együttműködését. A német kormány elvárja, hogy a megszálló csapatok utasítást kapnak, hogy a német rendőrséget ne gátolják meg munkájában és nem akadályozzák meg többé jogainak gyakorlásában. Ezt a jegyzéket Londonba és Brüsszelbe is megküldték.

Eltörölték a vámhatárt Fiume és Trieszt között.

Belgrádból jelentik: A fiumei kérdésben Giordino tábornok Fiume kormányzója újabb szennézővel szolgált. Tegnap reggel ugyanis jelentés érkezett Belgrádba, hogy Giordino tábornok helyreállította a közvetlen szárazföldi forgalmat Trieszt felé, még pedig az eddigi vámhatár eltörlésével. Giordino tábornoknak ez a lépése újabb jele az olasz anektálási törekvéseknek.

Ez a hír belgrádi politikai körökben nagy nyugtalanságot idézett elő és előre láthatólag a szerb kormány is tiltakozni fog az újabb ilyen lépés ellen.

Sumenta belgrádi olasz ügyvivő meglátogatta Niz-

esics külügyminiszter, akinek az olasz kormány lepecsételt levelét adta át. A levélben az olasz kormány megmagyarázza Giordino tábornok eljárását és indokolja annak szükségességét.

Amerika területi rekompenzációt kér Franciaországtól.

Párisból jelentik: Mac Cormick hevesen megtámadta Poincarét a champagne beszédében meg nyilvánult magatartásáért. Cormick kijelentette, hogy Franciaország helyesen csatlakodott, ha az Egyesült Államokkal szemben fenn-

álló adósságai részleges törlesztésére a karai tengerben és a Szentlőránci öbölben lévő szigetekről cserélt.

Andrássy Gyula gróf dobrini erdőbirtokát kisajátították a románok.

Kolozsvárról jelentik: Az agrárreform végrehajtása során a románok cserélték át Erdély egyik leghatalmasabb latifundiumát, a 25227 holdat kitevő dobrini Andrássy birtok. A kisajátítást a gróf Andrássy Gyula gróf jogerős császári fellebbezést jelentett be.

Zürichi nyitás: Bpest 00.303%

Vasuti szerencsétlenség Zimonynál.

Szabadkáról jelentik: Súlyos vasuti szerencsétlenség történt tegnap hajnalban Zimonynál. A Szabadkáról Belgrádba és a Belgrádból Szabadkára menő gyorsvonatok Zimony pályaudvarán egymásba szaladtak. Az összetűzésnek rejtetes következményei lettek. A két mozdony kiugrott a sínról, a kocsik pozdoriává zuzódtak. Az első pillanatban két haláleset, tizenhét súlyos sebesülést és több száz könnyebb sérülést állapítottak meg. A súlyosan sebesültek közül többet haldokolva vittek a kórházba.

Tömegesen hagyják ott állásaikat a bánáti állami tisztviselők.

Bánáti kérésről jelentik: A bánáti kérésedők és iparosok egyesülete előterjesztést intézett a pénzügy- és belügyminiszteriumba, amelyben felhívta figyelmüket, hogy az állami tisztviselők lemondanak állásukról, mert kevés fizetésük van.

Nem megy nyugdíjba se Koller Dezső, se Weisz Nándor.

Lapzárta után értesülünk, hogy valótlán az a hír, hogy Weisz Nándor és Koller Dezső nyugdíjaztatásukat kérik. Nem tudjuk, ki nek lehet érdeke, hogy a helyi sajtót félre vezessék. Tény az, hogy mind a két bajai újság egyszerre hozta a hírt annak, hogy a két köztisztviselő nyugdíjba vonul. A félreírás onnan származhatik, hogy Weisz Nándor polgármester-helyettes nem kíván tovább hivatalban maradni, csupán a legközelebbi általános tisztújításig. Ez valóság, de nem felel meg a ténynek az, hogy most kérték volna ezek az urak nyugdíjaztatásukat. Hogy mi célja volt a helyi sajtó félrevezetésének, azt nem tudjuk. Mindenesetre utána fogunk a dolognak járni.

Egyelőre örömmel vesszük tudomásu, hogy a város két köztisztviselőjében és közszertartóiban álló hivatalnokai hivatalban marad és tovább fejtik ki közhatalmú munkálkodásukat.

A pécsi állami tisztviselők építkezési terve. A pécsi állami tisztviselők legközelebbi építkezési terve, hogy a fő díjazásformával kapcsolatosan a városban megkezdhető telkeken egyenként és társaságban családi házakat építtessenek az állam által nyújtandó kölcsönök igénybevételeivel. Eideig mintegy 1500 példányú tervrajzok vannak elterjesztve, hogy részt kíván venni a háziépítési munkában. Több vidéki városban a tisztviselők hasonló mozgalmát már előrehaladott stádiumban van, mert az összes illetékes tisztségűkkel felkérve megvizsgálják.

Leleplezték a garai hősök emléksobrát.

Száztizenöt hősi halottja van Gara községnek.

Vasárnap délelőtt leleplezték a Garai hősök emléksobrát. Az ünnepélyes keretek között a Garai hősök emléksobrát. Az ünnepélyes megjelent a vármegyei közigazgatási vezetőség, a baji Daloskőr és a község elöljárósága. Részt vett az ünnepélyen Balau Gyula főispán, Szabo-Lyevits Dusan elispán, Láng János a kerület képviselője is.

Az ünnepély reggel 8 órakor kezdődött. A templomban mise volt, mely után kezdődött a leleplezési ünnepség. A hősök emléksobrát, melyre 115 garai hősi neve van megörökítve, a templom előtti téren áll. Az emlékmű 5 méter magas, egy magyar szász ábrás, aki egy szabóval

bajtársát ápolja a ostantamón. A leleplezés alkalmával háromféle nyelven hangzottak el szónoklatok, magyar, német és szerb nyelven. A beszédek megértése, szövegére oktatták a polgárságot, akik nagy lelkesedéssel hallgatták a magasztos nyelven a szónoklatokat.

A beszédek hangzása után a baji Daloskőr 45 tagú ének-kara énekelte és pompás színi-előadással a hősök emléksobrát a különböző anyanyelvű hallgatóságot.

A leleplezési ünnepély után bankett volt a városi vendéglőben, utána a bajai vendégek a pályutai vonattal vissza utaztak Bajára.

Nehézségekbe ütközik az éjszakai telefonszolgálat bevezetése Baján.

A postakincstár álláspontja.

Az éjszakai telefonszolgálat bevezetésének tervével már régóta foglalkoznak Baján illetékes helyen. Jelentették, hogy legutóbb ismét komoly formában került fel a hír, hogy az éjszakai telefonszolgálat bevezetése Baján azonban sajnos az a lényeges megakadályozó tényező.

Az éjszakai telefon kábeltöréséi szempontból ilyen életem városban mint Baja muhatalomul szükséges. Tejjelen lehetetlen az álláspont, hogy egy éjszakai tő, vagy bármily személy megakadályozta a rendőrséget, a tűorréget nem lehet telefonon értesíteni, hanem fel kell küldeni a segítségért. Nagyon sok esetben a segítség későn érkezik, milliók károsulhatnak, emberélet lehet nagyon könnyen áldozata a késődélmezeknek.

Szárazságosnak bizonyult azonban kereskedelmi szempontból is az éjszakai telefonszolgálat bevezetése Baja városában, ahol a felszabadulás óta hatalmas iparvállalatok létesültek és megkövetelik az a fejlődés azt, hogy a telefon éjszakai is használható legyen.

A tisztségviselői főparancsnoka — Oltványi István dr. akcióit leditott az éjszakai telefonszolgálat bevezetése érdekében.

A posta kirendelésének bevezetésével több érdekesület történt, melyen lehetnek látszott kereskedelmi az éjszakai telefon bevezetését Baján. Az előzetes díjban sem lett az szerint a terv szerint, melyet az érdekesületen időgontak, nagyobb díj rontja és már az előfizetők egyrésze csatlakozott is a mozgalmos és hajlandó volt az előfizetési díjait mutatkozó többé-kevésbé kiűszni.

Munkatársunk ebben az ügyben felkereste a bajai postakincstár egyik vezető tisztségviselőjét, aki az éjszakai telefonszolgálat bevezetése ügyében az alábbi információt adta:

— Ezen a csakugyan egy látszott, semmi akadály nem lesz az éjszakai telefonszolgálat bevezetésének. Később azonban a postakincstár olyan követelésekkel állott elő, melyek megnehezítik a terv keresztülvitelét. A postakincstárnak ugyanis az az álláspontja, hogy Baján nem feltétlenül szükséges, jobban mondva nem ésszerű ki az éjszakai szolgálat bevezetése. A felszabadulás után próbálkoztak fél éjszakai szolgálat meghonosításával, azonban mintegy fél éven keresztül semmi forgalom nem volt. Már este 10 órakor megszünt minden forgalom egy

a távirat, mint a telefon körül és erre az igazgatóság beavatkozott az éjszakai szolgálatot.

Most a direktiónak semmi kifogása nincs az éjszakai szolgálat bevezetése ellen, azonban meg kívánja, hogy egy családostól és egy családostól is számára biztosítsák a jövedelem. Ez igen érzékeny terhet jelentene a kevéssé előfizető részére melyet csak nagyon kevés nagyobb cég vállalhatna magára. Ezek szerint tehát nem valószínű hogy az éjszakai telefonszolgálat bevezetése belátható időn belül megvalósítható lesz. Most fognak egyébként a számításokat ezekről a kiadásokról, hogy egyes előfizetők számára mennyi többletet jelentene az éjszakai telefonszolgálat bevezetése. Természetesen fedezni kell feltétlenül a kevéssé előfizetőt is a fűtés, világítás költségeit is ami az éjszakai szolgálat bevezetése.

Véleményünk szerint a posta kincstár igen radikális eszközökkel nyult ehhez a kérdéshez. Először nem volna szabad az összes kiadásokat egyszerre az előfizetők nyakába adni, hiszen a város fejlődése országos érdeke és az államnak is kellene valamelyes áldozatot hozni, amikor egy vitás kereskedelmi ellettel bíró város fejlődni kíván.

Összintén az a hűségű kérdés az éjszakai telefon bevezetésének kérdése. Egy ilyen nagy város, mely a város Trianon után az ország legnagyobb városai közt emelkedett — természetesen tűnik fel ezzel az egyen korlátozott telefonszolgálatot. Meg kell hozni minden áldozatot, hogy leválasszák az a fűtési díjot és ebben a kérdésben az államnak segítség kell és nem pedig csak a közönségeskedéssel elvárható az áldozatok elöl.

A NAP ESEMENYEI

Beállt az ősz. A szeszélyes meleg szinte nyári napok után hirtelen beköszöntött az ősz. Megkezdődött a hideg szeles évszak, rövidesen pedig lesz az első hó az országban. Ma most is a barátságos meleg szoba után vigyázni a munkától elfáradt polgár, de a téli ár olyan horribilis, hogy csak nagyon kevesen engedhetik meg ezt a luxust, hogy már most befűtsék a hályhába.

Soha többé nem létező alkalom!

Óriási választék férfi és női cipőkben.
Celemák: 30-33-as 80000 K.
34-36-as 90000 K.
37-39-as 100000 K.

Eredeti női kézimunka félcipők, fekete és barna egyes párok jóval áron alul kiárultatnak.

Egész puhaszárú gyermek csizma.

Stellner Zsigmond cipőüzlete Baja, Grauaug-ház.

Építőmesterek és építetők figyelmébe
 Szabadalmazott **Terrenol-pala** a világ legjobb tetőfedőanyaga
 fagyálló, tűzálló, vízáthatlan
 Állandó raktár és egyed-
 árúsióhely az
Első Bajai Malomépítő és Mezőgazdasági Gépgyár
 Baja, Kőtelep-utca 2 szám alatt. (Budapesti-ut. sarkán)

TERRENOL
 pala
 a legjobb!

A kormány-csapatok is tüntetnek Görögországban. Brüsszeli jelentés: A külügyminisztériumhoz legújabb oly értesítések érkeztek, amelyek az rint Görögországban a helyzet, annak ellenére, hogy a kormány csapatai győstex, azaz mondható stabilnak. A legújabb napokban a kormány katonái, akik a felső ös ellenforradalmat leverték, Athén utcaiban tüntetéseket rendeztek és a közbiztonságot fenyegetik. Ez arra mutat, hogy a görög kormány nem rendelkezik fellelőnti eddig az idő katasztrófáival.

Tűzsede

Mai zürichi nyitása
 Berlin — — Newyork 562 76
 München 250 5 Prága 1645, Badepeszt 0) 30375 Belgrád 650 Varsó 6087 Bécs 0-0079 75 osztrák b
 — — Svájc 525. Buda-pest 269 London 2511 Páris 3250.

Családi okok miatt női kalap-üzlet eladó, esetleg berendezés az üzlethelyiséggel átadó.
 Spitzer Erzsébet és társa
 Uránia-palota.

Éjjeli inspekció
 november, 4 től, nov. 12-ig reggeli fel 8 óráig és vasárnap délután nyitva
Dr. GEIRINGER JÁNOS
 Gyógyesztára

Eladó
 Tűr István utca 7 szám alatt egy 17 kötetből álló orosz piros vászonba kötött **lexikon**

Egy jó forgalmu **fűszerüzlet** más foglalkozás miatt azonnal eladó.
 Cím a kiadóban.

Üzletmenny jegyzék

munkások és alkalmazottak adójának a befizetéséhez.

Mindeniparosnak és kereskedőnek szüksége. Kapható „Gorvi”-nyomdában.

Telefonszám: 121. Telefonszám: 121.

Saját termelésű fával egetett darabos **MÉSZ** Portland CEMENT retorta BÜKKFASZÉN és kátrány fedéllemez
 allandoan kapható:
Spitzer Illés
 BAJA,
 Budapesti-ut. 9. Vásártér.
 Minden mennyiséget házhoz szállítok.

Mátyás király-ter 5. alatt egy üzlethelyiségnek vagy irodának kiválóan alkalmas **helyiség** megfelelő lakással felcserélhető.

Nedves falak szárazzá tételére használjon **„AKVABAR”** elszigetelő olajat
Grünhut Miksa
 Spitzer féle téglák és cement-gépgyár. Telefon 160.

Férfikalap
 harisnya, keztü (valódi „Hamerli” pécsi bőrkéztü K 27000 párja) nyakkendő, -o- a legolcsóbb -o-
Bruszt Lajosnál
 Nagy **vendéglő** Csanádon kiadó.
 Feltételek megtudhatók **Kelemen Károly** vendéglősnél Baja.

ELSŐ BAJAI TÖMÖRFABÜTÖRGYÁR

POLLÁK JÓZSEF
 GYÁRTELEP-DÖMÖTŐR-UTCA
 TELEFON: 104
 MINTARAKTÁR
 KOSSUTH-UTCA 23. TEL: 184
 FATELEP-BUDAPEST-UTCA
 TELEFON: 111
 SÜRGÖNYCI
 POLLÁK-BÜTÖRGYÁR
 BAJA